

GEORGE EMIL PALADE (n.19.11.1912 – d.7.10.2008)

Personalitate științifică mondială de o inestimabilă valoare, savantul american de origine română, George Emil Palade s-a născut la Iași, la 19 noiembrie 1912.

Laureatul Nobelului 1999 pentru Medicină și Fiziologie, Günter Blobel, spunea despre savantul român, mentorul său academic, că **"Palade a fost pentru medicină ceea ce a fost Einstein pentru știință"**.

Repere biografice:

- ▶ La vârsta de 7 ani, și-a început pregătirea școlară la Școala nr.33 „Mihail Kogălniceanu” din Iași, unde a învățat timp de trei ani (1919-1922).
- ▶ În 1923 își continuă studiile la **liceul B. P. Hasdeu** din Buzău.
- ▶ A absolvit Facultatea de Medicină din București, în 1936, iar patru ani mai târziu, în 1940, a susținut teza de doctorat **„Tubul urinifer al delfinului. Studiu de morfologie și fiziologie comparativă”**, potrivit www.acad.ro.
- ▶ În 1943 a fost conferențiar universitar la Catedra de Anatomie a Facultății de Medicină din București, condusă de profesorul Francisc Rainer, după ce parcursese, etapele de preparator (încă din timpul studenției), asistent și șef de lucrări, potrivit lucrării „Membrii Academiei Române 1866-2003”.
- ▶ A plecat în SUA, în 1946, ca „visiting professor” la Institutul „Rockefeller” pentru cercetări medicale din New York.
- ▶ În 1961 a devenit șeful Departamentului de Biologie Celulară al Institutului „Rockefeller” din New York și, din 1972, profesor de biologie celulară a

Universității Yale din New Haven (Connecticut), unde a condus Departamentul de Biologie Celulară.

- ▶ În cadrul cercetărilor sale, a creat **„Fixatorul Palade”** pentru microscopia electronică **(1952)**;
- ▶ A descris structura ultrafină a mitocondriei și topografia unor enzime ale catenei de oxireducere celulară (1952-1953);
- ▶ A descoperit ribozomii, organite implicate în sinteza proteinelor, numite în literatura de specialitate **„Granulele Palade” (1953)**.
- ▶ O altă formațiune subcelulară, care a atras atenția sa și a colaboratorilor săi, a fost reticulul endoplasmic, relațiile sale cu **aparaturii Golgi și cu ribozomii**.
- ▶ Împreună cu profesorul canadian Keith Porter, a definit, în 1954, reticulul endoplasmic ca un sistem de canale, vezicule, cisterne prezente în orice celulă vegetală sau animală.
- ▶ Rezultatele cercetărilor sale au fost publicate în numeroase lucrări, studii, comunicări, rapoarte apărute în reviste de prestigiu din întreaga lume, între anii 1952-1997.
- ▶ A revenit în țară, începând din 1965, susținând direct cercetarea în domeniul biologiei celulare.
- ▶ În 1979 a sprijinit inaugurarea la București a Institutului Celular de Biologie și Patologie „Nicolae Simionescu”, o creație a doi cercetători români profesorul Nicolae Simionescu și a soției sale, academician Maya Simionescu.
- ▶ În 1994 a fost numit consilier al președintelui Academiei Române.
- ▶ Unanim recunoscut drept unul dintre creatorii biologiei celulare moderne, i-au fost decernate premii de înalt prestigiu științific: **„Premiul Passano” (1964)**, **„Premiul Albert Lasker” (1966)**, **„Premiul Hurwitz” (1970)**.
- ▶ În 1986, în SUA, savantul a fost premiat cu **„National Medal of Science”**, pentru „descoperiri de pionierat a unor serii de structuri fundamentale, foarte bine organizate în toate celulele vii, cu ajutorul studiilor care combină microscopia electronică și biochimia”.
- ▶ A fost ales membru al unor prestigioase instituții științifice internaționale: membru al Academiei de Arte și Științe din New York, al Academiei Americane de Științe. Membru de onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România

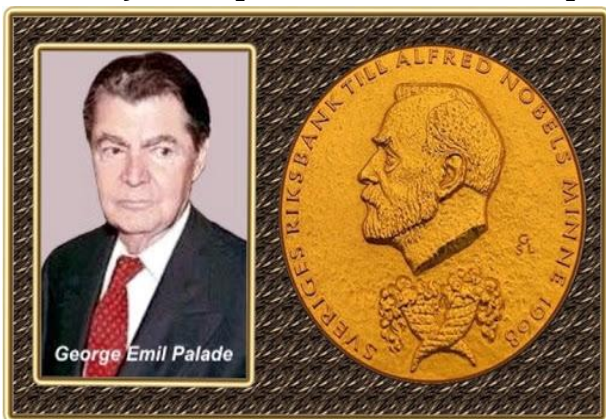
(AOSR) și membru fondator, președinte de onoare al Fundației Naționale pentru Știință și Artă a Academiei Române.

- ▶ La 31 martie 1975 a fost ales membru de onoare din străinătate al Academiei Române.

- ▶ În 1974, împreună cu profesorul Albert Claude, de la Universitatea Liberă din Bruxelles, și cu profesorul Christian de Duve, de la Universitatea „Rockefeller” din New York, a primit **premiului Nobel pentru Medicină pentru „descoperirile lor privind organizarea structurală și funcțională a celulei”**, cei trei laureați revoluționând domeniul biologiei celulare, mai ales al componentelor citoplasmei a căror cunoaștere s-a schimbat complet sub impulsul pe care ei l-au dat în ultimii 30 de ani.
- ▶ **George Emil Palade a murit la 8 octombrie 2008, în SUA, la vârsta de 96 de ani;**
- ▶ **George Emil Palade, este singurul om de știință de origine română care a primit premiul Nobel;**
- ▶ În 2012, cu prilejul sărbătoririi Centenarului Palade, a fost prezentat pentru prima dată în România, filmul ceremoniei de decernare a Premiului Nobel.
- ▶ În 19 noiembrie 2012, Banca Națională a României a pus în circulație, în scop numismatic, o monedă din argint dedicată aniversării a 100 de ani de la nașterea lui George Emil Palade. Pe fata monedei este imaginea clădirii spitalului Colțea, anul de emisiune „2012”, stema României, inscripția „România” și valoarea nominală „10 lei”. Reversul monedei redă, portretul savantului George Emil

Palade și, în plan secund, o compoziție simbolizând biologia celulară.

- ▶ **Ziua de naștere a savantului, 19 noiembrie, a devenit Ziua Cercetătorului și Proiectantului din România, fiind instituită prin hotărârea de guvern nr. 764/1994, în semn de omagiu față de activitatea științifică a acestuia.**

Bibliografie:

- ▶ [https://socola.eu/george-emil-palade-singurul-om-de-stiinta-de-origine-romana-care-a-luat-premiul-nobel/;](https://socola.eu/george-emil-palade-singurul-om-de-stiinta-de-origine-romana-care-a-luat-premiul-nobel/)
- ▶ https://ro.wikipedia.org/wiki/George_Emil_Palade;
- ▶ <https://www.historia.ro/sectiune/portret/articol/emil-palade-fabuloasa-poveste-a-primului-nobel-romanesc;>
- ▶ Romani care au schimbat lumea: George Emil Palade
<https://www.youtube.com/watch?v=s2dmHVSCvMA>